

Hoe denkt u over risico's?

Een van de belangrijkste taken van het bestuur van het pensioenfonds is het in de gaten houden van de risico's die we kunnen lopen. Eerder dit jaar hebben wij een enquête gehouden om te onderzoeken hoe de IFF-medewerker staat tegen over de risico's die het pensioenfonds neemt. In totaal hebben 270 mensen meegedaan.

Hebt u de enquête ook ingevuld? Bent u ook benieuwd naar de uitslag? De twee belangrijkste vragen die we gesteld hebben waren:

Wie vindt u dat moet bepalen welke risico's er worden genomen?

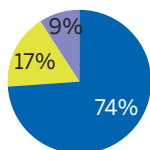
De keuze ging tussen bestuur van het pensioenfonds, samen of geen mening. Het grootste gedeelte koos als antwoord 'het bestuur van het pensioenfonds'.

Welk risico vindt u dat het pensioenfonds mag nemen?

Zoals u ziet kiest het grootste gedeelte voor meer zekerheid en niet voor een groter risico.

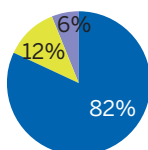
Het bestuur van het pensioenfonds kan met deze gegevens weer verder met het bepalen van het risicobeleid. We willen iedereen die de enquête heeft ingevuld hartelijk bedanken!

Voorkeur bepaling risico

■ Bestuur
■ Samen
■ Geen mening

Hoeveelheid risico

■ Zekerheid
■ Grotere risico's
■ Geen mening

Pensioen Update

December 2018

IN DIT NUMMER O.A.:

- 2 Drie collega's over hun pensioen.
- 3 Financiële positie van het pensioenfonds. Nieuwe regels voor kleine pensioenen.
- 4 Scheiden en uw pensioen: wat moet er geregeld worden?

Drie collega's over hun pensioen

'Je moet er sámen voor gaan'

Bert Lonterman (66) begon op 1 april 1973 als facturist bij Shipping & Transport. Bij zijn afscheid in 2013 was hij Senior Inventory coördinator Flavors.

'Toen ik begon, startte de pensioenopbouw pas bij 25 jaar. Ik had dus in 2013 wel 40 jaar gewerkt, maar geen 40 jaar opgebouwd. Ik zag aankomen dat ik, als ik iets eerder zou willen stoppen, zelf maatregelen moest nemen. Toen kwam in 2006 de levensloopregeling en daarvan heb ik maximaal gebruik gemaakt, samen met de overgangsregeling van het afgeschafte prepensioen. Ik kon stoppen toen ik 61,5 jaar was en had genoeg buffer opgebouwd voor de jaren tot mijn pensioen startte, bij 65 jaar en 9 maanden. Je moet zorgen dat je goed geïnformeerd bent, zodat je de juiste keuzes kunt maken.

Ik zeg altijd: niet hij is rijk die veel heeft, maar hij die weinig nodig heeft. We hebben het in de jaren dat we spaarden rustig aan gedaan, zonder dat we nou het gevoel hadden dat we tekortkwamen. Je moet in zo'n periode natuurlijk geen duur nieuw huis gaan kopen, dan red je het niet. En je moet sámen een plan maken en er sámen voor gaan. Nu genieten we volop van onze vrijheid!

'Ik was 65 en had 43 jaar gewerkt: goed moment om te stoppen'

Jos Stelder (67) werkte in totaal 15 jaar bij IFF, hij vertrok in 2001 toen hij algemeen directeur was. De laatste tien jaar van zijn werkzame leven was hij Executive Director bij de wereldwijde brancheorganisatie IOFI (International Organization of the Flavor Industry).

'Ik ben in juni 2016 gestopt met werken, mijn pensioen van IFF ging in mei 2017 in. De laatste vijftien jaar heb ik, naast de regelingen van pensioenfondsen, zelf bij een verzekeraar pensioen opgebouwd. Zo kon ik iets eerder met pensioen gaan. Ik snap dat voor veel mensen de horizon ver weg is, maar je moet echt zorgen dat je weet waar je aan toe bent en zo nodig maatregelen nemen.

Veel vroeger stoppen hoefde van mij niet, ik vond mijn werk gewoon leuk. Dat ik iets eerder ben gestopt, was geen plan dat ik al heel lang had. Op een gegeven moment vond ik het gewoon mooi geweest, ik was 65 en had 43 jaar gewerkt: een goed moment om er een punt achter te zetten. Met name het vele reizen begon me tegen te staan, omdat het er ook niet aangenamer op werd: drukte, veel wachten, alle veiligheidsmaatregelen. Ik heb er geen moment spijt van gehad.'

'Ik ga toch maar eens kijken hoe ik er straks voor sta'

Angelique Stroombbergen (29) werkt sinds tien jaar bij de Evaluation & Preparation Group van Fragrances, waar ze testen voorbereidt.

'Zal ik het eerlijk zeggen? Ik heb nog bijna nooit aan mijn pensioen gedacht. Het is zó ver weg, ik ben er gewoon niet mee bezig. Ik bekijk de informatie van het pensioenfonds en ik bewaar het keurig, dat is het wel. Dus ik weet dat er elk jaar geld voor me opzij wordt gezet. Maar ik zou ook niet weten of er over veertig jaar nog zoiets als een pensioen is. Ik denk dat ik me er een beetje druk over ga maken als ik rond de vijftig ben, maar dat duurt dus nog ruim twintig jaar. Ze zeggen weleens dat je na je pensioen kunt gaan genieten, maar ik probeer dat nu ook al te doen.

Ik hoorde van een collega over de website mijnpensioenoverzicht.nl, waar alles op een rijtje staat. Ik ga toch maar eens kijken hoe ik er straks voor sta. Mogelijk ga ik nog een keer een huis kopen. Dan is het belangrijk dat je de hypotheekkosten ook meerekent, als je wilt uitrekenen van hoeveel geld je na je pensionering denkt te kunnen rondkomen.'

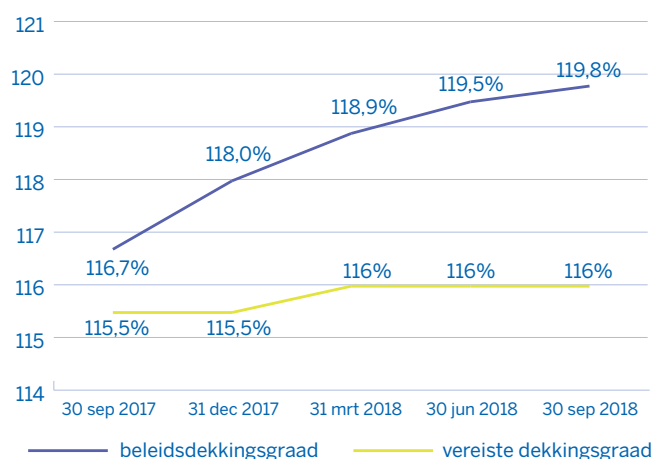

Financiële positie van het pensioenfonds

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds staat aan het eind van het derde kwartaal op 119,8%. De dekkingsgraad is de verhouding tussen het vermogen en de verplichtingen van het fonds. De dekkingsgraad is een graadmeter voor de financiële gezondheid van een pensioenfonds.

Als er precies genoeg geld is om alle pensioenen nu en in de toekomst te betalen, dan is de dekkingsgraad 100%. Dat lijkt goed genoeg, maar dat is het niet. Een pensioenfonds moet extra geld hebben, omdat de toekomst onzeker is. Zo zorgen we ervoor dat we ook bij financiële tegenvallers iedereen een pensioen kunnen uitbetalen.

Volgens de regels van de overheid moeten pensioenfondsen extra geld hebben om nu en in de toekomst pensioen te kunnen betalen. Voor ons geldt dat dat 16% meer moet zijn. Zo kunnen we een eventuele onverwachte

daling van het vermogen goed opvangen. Op dit moment is de beleidsdekkingsgraad 119,8%, genoeg reserves dus.

Nieuwe regels voor kleine pensioenen

Als u van baan wisselt en ergens maar kort hebt gewerkt, dan is het mogelijk dat u kleine pensioenpotjes bij verschillende pensioenfondsen hebt. Deze kleine pensioenen worden vaak afgekocht en horen dan niet meer bij het latere pensioen. De overheid heeft daarom de regels voor kleine pensioenen per 1 januari 2019 veranderd.

Wat houden de nieuwe regels in?

Bent u op of na 1 januari 2018 uit dienst gegaan en hebt u een klein pensioen tussen de € 2,- tot € 474,11 bruto per jaar opgebouwd? Dan mogen pensioenfondsen dit vanaf 1 januari 2019 niet meer afkopen. Dit betekent dat uw opgebouwde pensioen niet meer in één keer uitbetaald wordt, maar dat de waarde van uw pensioen bij IFF Pensioenfonds blijft staan. Ook is het mogelijk dat het pensioen dat u heeft opgebouwd bij uw oude werkgever

automatisch wordt samengevoegd met het pensioen bij het pensioenfonds waar u pensioen gaat opbouwen.

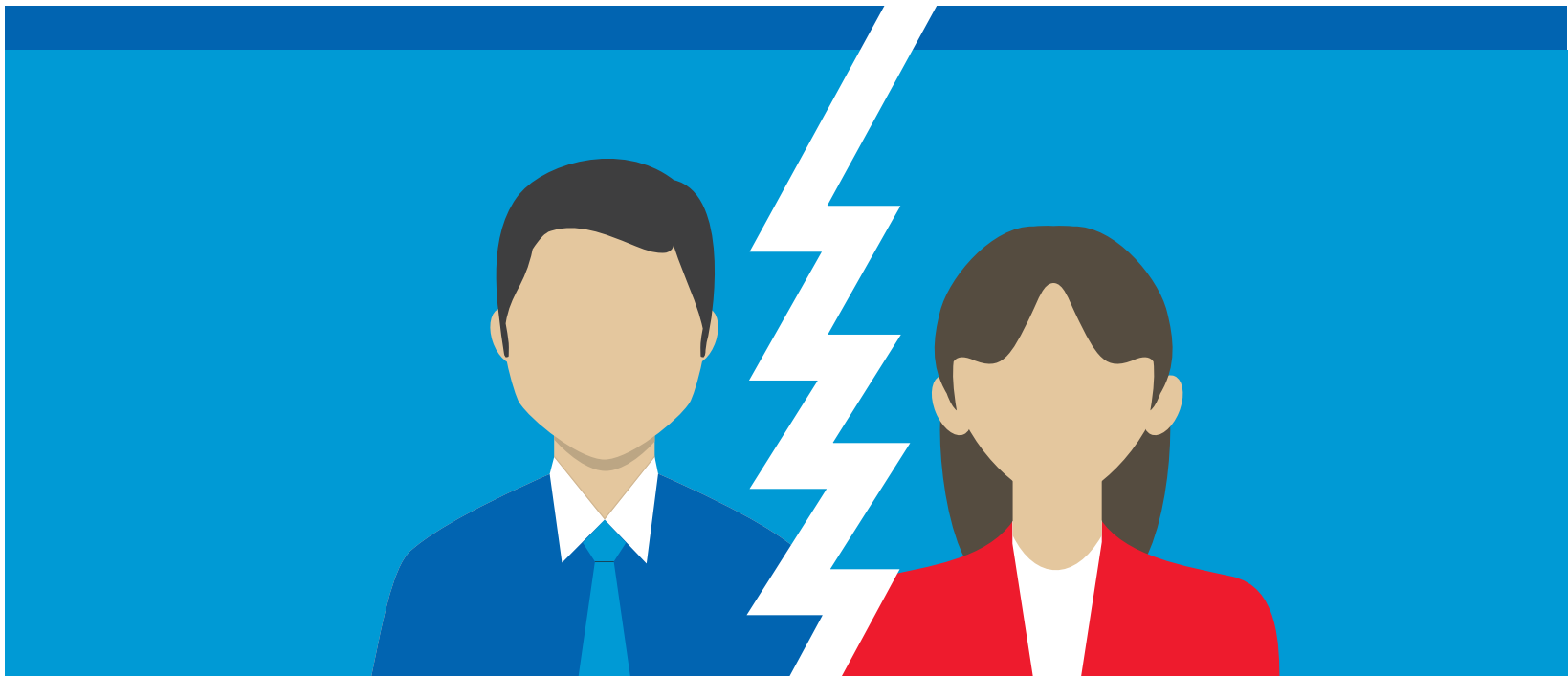
Dit is handig voor u als u bij meerdere pensioenfondsen een klein pensioen hebt opgebouwd. Zo behoudt u uw pensioen en is het over minder potjes verdeeld. Heel kleine pensioenen van € 2,- bruto per jaar of minder komen vanaf 1 januari 2019 te vervallen.

Hebt u of krijgt u een nieuwe werkgever?

Het blijft mogelijk om zelf uw pensioen over te dragen naar de pensioenuitvoerder van uw nieuwe werkgever (waardeoverdracht).

Ga voor een totaaloverzicht van uw opgebouwde pensioenen naar www.mijnpensioenoverzicht.nl.

Scheiden en uw pensioen: wat moet er geregeld worden?

Wanneer u gaat scheiden heeft zowel u als uw ex-partner standaard recht op de helft van het ouderdomspensioen dat de ander heeft opgebouwd tijdens het huwelijk of geregistreerd partnerschap. Dat heet verevening en dat is wettelijk zo geregeld. Wel kunt u zelf ook nog een paar keuzes maken. Het wettelijk recht op verevening geldt niet bij beëindiging van een samenlevingsrelatie.

Binnen twee jaar melden

Als u of uw ex-partner de scheiding binnen twee jaar meldt aan het pensioenfonds, dan zorgt het fonds ervoor dat uw ex-partner zijn of haar gedeelte van het pensioen krijgt uitbetaald. Doet u dit niet binnen twee jaar, dan moet u de betaling zelf met uw ex-partner regelen.

Bent u al eerder gescheiden?

Uw ex-partner heeft ook recht op bijzonder partnerpensioen, dit is het partnerpensioen dat u hebt opgebouwd in de periode tot aan de scheiding. Als u al eerder gescheiden bent, kan het zijn dat al eerder een deel van het opgebouwde partnerpensioen in de vorm van een bijzonder partnerpensioen voor uw eerdere ex-partner is gereserveerd. Het bijzonder partnerpensioen wordt uitbetaald aan uw ex-partner na uw overlijden.

Kiezen voor een zelfstandig recht op pensioen voor uw ex-partner

Standaard is het na een scheiding zo geregeld, dat het verevende pensioen van uw ex-partner tegelijkertijd ingaat met uw eigen pensioen. Er is ook een andere mogelijkheid. U kunt ook afspreken dat het verevende ouderdomspensioen en het bijzonder partnerpensioen na scheiding worden omgezet in een zelfstandig recht op pensioen voor uw ex-partner. Dit heet conversie. Het pensioenfonds

moet wel akkoord gaan met de conversie. Het voordeel van conversie is dat u niet meer afhankelijk bent van elkaar en dat het pensioen van uw ex-partner ingaat op zijn of haar eigen pensioendatum. Het nadeel van conversie is dat wanneer uw ex-partner overlijdt, het verevende deel van uw ex-partner niet terugvloeit naar uw pensioen en dat is bij de standaardsituatie wel het geval.

Nieuwe relatie?

Ook als u een nieuwe partner krijgt, is het goed om uit te zoeken welk deel van uw partnerpensioen is gereserveerd voor uw ex-partner. Dit heeft invloed op het partnerpensioen dat uw nieuwe partner na uw overlijden ontvangt.

Afwijkende afspraken

De meeste zaken rond scheiding zijn wettelijk geregeld. U kunt er samen met uw partner voor kiezen om afwijkende afspraken te maken. Die afspraken legt u dan bijvoorbeeld vast in het scheidingsconvenant. Ook voor afwijkende afspraken geldt dat het pensioenfonds hiermee moet instemmen.

Vragen?

Neem dan contact op met de afdeling Pensioenservice via 020 4266 360 of iffpensioenfonds@blueskygroup.nl.

Colofon

Uitgever
Redactie en samenstelling
Concept en design
Drukwerk

IFF Pensioenfonds
Blue Sky Group
Sabel Communicatie
Aeroprint